

Wilfried Schröder (1946–2011)

Amilyen különös ember volt, olyan különös módon jutott el hozzánk Wilfried Schröder barátunk halálhíre. Május végén egy német kollégája érdeklődött Rómában Gregori professzornál, mennyit tud róla, megemlékezne-e tevékenységéről. Hozzánk hasonló kérdéssel Gregoritól jutott el a hír, hogy Wilfried 2011. április 12-én elhunyt.

Wilfried Schröderrel a 70-es évek végén kerültem kapcsolatba, amikor egy tanulmányt juttatott el az *Acta Geodaetica et Geophysica Hungarica*hoz. Ennek nyomán kezdtünk el levelezni, majd a 90-es években személyesen is találkoztunk. Addigra ő az IAGA, a Nemzetközi Aeronómiai és Geomágneses Asszociáció történeti bizottságának vezetője volt. Ebben a minőségben számos konferenciát szervezett. Egy-egy után jelentek meg „Szürke” könyvei, több tucat kötet. Ezekben a geofizika, ezen belül a geomágnesség és rokon jelenségei történetének mindkét oldalával foglalkozott: egyrészt adatokat gyűjtött a múltban előfordult eseményekről, pl. sarki fényekről, éjszakai világító felhőkről, másrészt pedig foglalkozott ennek a tudományterületnek múltbeli nagyjával, eseményeivel, fejlődésével. Különösen kiemelkedik a 17. sz. második felében megszűnni látszott naptevékenységre, az úgynevezett Maunder-minimumra vonatkozó vizsgálata, valamint az éjszakai világító felhők 19. sz. végi feltűnésének és a mai, Indonéziában lévő Krakatoa vulkán kitörésének összekapcsolása.

**Dr. Wilfried Schröder
(1946–2011)**

Meglehetősen sűrű levelezésünk és néhány személyes találkozásunk ellenére alig tudtam valamit Wilfried életéről. Abból, hogy különösen sokat foglalkozott a Berlinben élt Ertel professzor munkásságával, és közös tanulmányai voltak a potsdami Treder professzorral, arra következtettem, hogy talán az NDK-ból került Bremába, ahol valószínűleg egyszemélyes „Geofizikai Állomást” létesített, amely nem

kapcsolódott sem egyetemhez, sem más állami intézethez. Amikor a magyar geofizikusok egyesületének tiszteleti tagja lett, a Laudatiohoz életrajzot kértem tőle, az elküldött szövegben sem találtam semmit életútjáról, csupán érdeklődési területéről, eredményeiről, könyveiről és kitérítéseiéről. Meghívtuk a 2009-es soproni IAGA konferenciára is, de nem jött el. Egyre többet emlegette rossz egészségét. Utoljára nemrégiben egy történelmi sarki fényvel kapcsolatos tanulmányt lektorált az év elején, és levelében szinte búcsúzott.

Wilfried Schröder jelentősen gazdagította a geofizika történetére vonatkozó ismereteinket, ennek alapján hozzájárult az egyes események fizikai hátterének megértéséhez is. Emellett nagyvonalúan támogatta a nehéz gazdasági helyzetben lévő országok intézeteit, kutatóit. Ezek között intézetünk, az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézetének könyvtárát. Actánkban pedig a 40 év alatt több tucat tanulmányt jelentetett meg. Emlékét megőrizzük, különös, remeteségre hajló egyéniségét, egyúttal segítőkész barátságát sem fogjuk felejteni.

Verő József